

טיב הקהילה

ב"ד

פר' ואתחנן
ט"ז אב תשפ"ב

המנים לפי אופק ירושלים

זמני הדלקת הנרות ומרצ"ש

הדרה"ג	6:50
מוצש"ק	8:04
ר"ת	8:42

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש א'	8:33	סוק"ת א'	9:57
סוק"ש ב'	9:20	סוק"ת ב'	10:28

המנים לפי ששון קיז |

גילוי מס':

634

שבת נחמו |

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

מעשה אבות סימן לבנים

שאינן מי שמוכיח לו שזוהי אכן הדרך הישרה... רק אם יראה הנער שגם אביו - שאינן עליו עול אחרים - מתנהג כדבעי, אז יבין שגם עליו לבחור בטוב, כי כך היא אכן דרכה של תורה.

וראה בספר הקדוש 'שפת אמת' (וישב תרל"ד ד"ה אילו) שהביא את המובא במדרש (ויקרא רבה לד, ח): 'אמר רבי יצחק: למדך תורה דרך ארץ, שכשיהא אדם עושה מצוה, היא עושה אותה בלב שמה, שאילו היה ראובן יודע שהקב"ה מכתוב עליו (בראשית לז, כא) 'וישמע ראובן ויצילו מידם', היה טוענו ומוליכו אצל אביו ע"כ. וביאר ה'שפת אמת' שבדודאי אין כוונת המדרש כפשוטו, שאילו היה ראובן יודע שיכתבו עליו שבחים ויכבדוהו היה זהיר יותר במעשיו, שאינן לחשוך את השבטים הקדושים בעבודה שאינה לשם שמים בשלימות, או בעבודה שהיא לשם כבוד ותהילה. ובהכרח שלא כיון המדרש כי אם לפרש למה רצה ראובן לעשות מעשיו בצניעה, ועל זה השיב שלא ידע שדעתו ומעשיו יהיו חקוקים בתורה הקדושה, והיו במעשיו לימוד והשפעה לדורות, ואילו היה יודע זאת, לא היה מסתיר את דעתו ואת מעשיו. ומסיים שם, שכן הדבר בכל אדם, שעליו לדעת שכל פרט ממעשיו נוגע לדורות עולם שיבואו אחריו, ועל ידי ידיעה זו יתחזק ויתאמץ בשמירת התורה והמצוות.

עומדים אנו כעת בימי בחודש האבל לרבינו הגדול גאב"ד ירושלים זצ"ל, נכנסתי פעם אצלו עם בני משפחתי, והראתי לפניו את חיבוריהם התורניים, ובתוך הדברים אמרתי לו, שאע"פ שאני לא זכיתי להצלחה מרובה כזאת, הגני מודה ומשבח לבוראי על שזיכה אותי בבנים תלמידי חכמים. אולם רבינו חלק עלי, באמרו: אל תאמר כך, ואל לך להפריד בין הצלחתך להצלחתם, כי ללא ספק שהצלחתם היא עצמה הצלחתך, כי רק בזכותך זכו הם בהצלחתם, כי אילו לא היית אתה הוגה בתורה לא היו הם מעריכים את התורה הקדושה, ולא הגיעו להיכן שהגיעו.

מסופר על מרן בעל ה'בית ישראל' מגור זי"ע, שהרבה לקרב ולכבד אחד מפשוטי העם שנכנס אליו לעתים קרובות, והיו הדברים מעוררים תמיחה, מה ראה הרבי באדם פשוט זה? כשנשאל פעם על כך, השיב, שזה האיש זכה לילדים טובים, ובהכרח שגם הוא אדם ישר וירא שמים, כי אלמלא כך לא היה זוכה לכך...

אמנם כדי שאכן יזכה האב ללכת בדרכי ישרים, מוטל עליו ליישר דרכיו ולהרגיל את עצמו לתורה ולמצוות ולמידות טובות עוד לפני שהוא מקים את ביתו, וכפי המסופר, ששאלו את מרן ה'חזון איש' זצ"ל, מאימתי חל על האב החובה לחנך את בניו לתורה ולמצוות, והשיב ה'חזון איש': חובה זו מתחילה עשר שנים קודם הנישואין! כי רק אחר שמרגיל האדם את עצמו לתורה ולמצוות נהפכים הליכותיו לעצם מעצמיו, ונהפכים אצלו כטבע שני, ושפיר יכול לשמש כדוגמא חיובית לזרוע אחריו.

וּשְׁנַנְתֶּם לְבַבְךָ וּדְבַרְתָּ בְּסֵתֶרְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְקִלְבֶּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכֶכְךָ וּבְקוֹכְבֶּךָ: (ז, ו)

שמעתי מהגאון אבי מורי זצ"ל, שבזה המקרא יש רמז שעיקר הצלחת האב בחינוך צאצאיו תלוי בעיקר בהנהגתו האישית. כי מאחר שהבנים תלויים באביהם מבטלים הם את דעתם לדעתו, ואת הליכותיהם הם קובעים על פי הליכותיו, ועל כן אם רוצה אדם לקיים 'ושננתם לבניך' - להרגיל בניו ללימוד התורה, מוטל עליו לקיים 'ודברת בם' - שהוא בעצמו יהגה בתורה, מתוך כך יקבעו הבנים גם כן בדעתם שזהו הדרך שעל האדם לברור לו. והיה אבי מורי זצ"ל מוסיף להמחיש את הדברים, באמרו: הלא מחנך הייתי, והייתי עד לכך, היה זה כשאחד מן המחנכים ביקש ממני לדובב את אחד התלמידים שבשיעורו, באמרו, שתלמיד זה הולך ומתבגר, אולם אינו זוכה שגם מעלותיו הרוחניים יתעלו עמו, אין לו חשק לא לתורה ולא לעבודה, ועל אף שמחנכיו מרבים לדבר על מעלת התורה והעבודה, וכל שאר הבחורים שותים בצמא את דבריהם ומתלהבים על ידם לעבודה ה', אין אלו הדיבורים עושים שום רושם על לב הנער.

המשיך אבי מורי לספר - אכן קראתי את הנער, ושאלתי לפשר הדברים, ואחר הרבה הפצרות הצלחתי להבין את המעיק על לב החניך, וכה אמר לי: הנה כאותן דיבורים נפלאים על מעלת התורה הנני שומע גם מאבי, והוא אכן 'נאה דורש' אולם כשאני מתבונן אם הוא גם 'נאה מקיים' איני רואה זאת עליו, אותי הוא מודיע שכל רגע שאינן האדם מנצלה לתורה או למצוות, מלבד מה שהפסיד את הנצחיות של אותה רגע, הוא עובר על עוון ביטול תורה החמורה מאוד, ואילו הוא עצמו רחוק מאוד מאותה יראה שעודותיה הוא מדבר, ותמיד בשונו לביתו מעמל העבודה, הוא פונה לקרוא את העיתון, ואינו מנצל את עתותיו לתורה... אם כך הם פני הדברים, למה שאהיה טיפש ואאמין לו?... מובן מאליו שאבי מורי זצ"ל קרא את אבי הנער, ועורר אותו על כך, והלא אכן שניה את דרכו.

גם אני נתקלתי פעם בתקלה כעין זה, היה זה כשהורים פנו אלי בבקשה לקרב את לב בנם הסורר והנושר לחיי תורה ומצוות, ובבואי לדבר על לב הנער, הוא אמר לי מפורשות שאינו יודע על מה ולמה אין הוריו מרוצים מהליכותיו, הלא כמו עיני אני רואה שגם הם אינם מדקדקים במצוות, וההבדל ביני לבניהם הוא רק לפנים, הם עדיין מתביישים מזה, ולכן מייצגים את עצמם מבחוץ כשומרי תורה ומצוות, ואני איני מתבייש מכך. להיפך - טען הנער - במידת מה אני יותר טוב מהורי כי הם בנוסף לדרכם הקלוקלת הם עוד מרמים את סביבתם, לא כן אני שאיני מרמה ומגלה קלוני ברבים...

שני עובדות אלו הם כשני עדים, שאין בכח האב לחנך את צאצאיו ולהרגילם אל הטוב כשהוא בעצמו הולך בשרירות לבו, על האב לדעת כי יצר לב האדם רע מנעוריו, ולבו נוטה להצד השלילי, ולמה יכון את עצמו לבטל רצונו לרצון בוראו בו בשעה

טיב המערכת

אתה החילות

עומד לו יהודי בקרן זוית ומתפלל: דיבוננו של עולם אני צריך לחתן את בתי ולשם כך אני זקוק למסון רב, אלא שלח לי את כל הסמון הזקוק לי, ובלבו הוא חושב, אולי עלי לפנות אל נדיבי עם או אל פלוני העשיר, והוא ממשיך בתפילתו: 'אנא שלח רפואה שלמה לפלוני בן פלונית, ושוב הוא חושב לעצמו: שסא עלי לפנות אל רופא יותר גדול ומומחה יותר, אולי עלי להתיעץ עם מומחה לרפואה... וכך על כל תפילה שהוא מתפלל הוא נותן עצות להשי"ת אין הוא יכול לשלוח לו את הישועה.

משה רבינו מתפלל לפני הקב"ה במילים אלו 'אתה החילות להראות את עבדך את גדלך ואת ירך החזקה, משה רבינו סלמד אותנו איך מתפללים איך מבקשים בקשות מהשי"ת הוא מדבר אל הקב"ה ורק הוא קיים 'אתה החילות, רק אתה ולא אף אחד אחר, וכך כתב בספר 'זוהרות הלבבות': שאם אדם חושב שמשוה אחר יכול לעזור לו, אומר לו הקב"ה 'אם אתה סומך על משהו אחר - לך אליו!

ולכן כאשר אדם מבקש מאת השי"ת שיושיעו או שייטיב לו, עליו להכיר באמונה ברורה שרק השי"ת הוא היכול לעזור לו ולהושיעו ולא שום בריה בעולם כמו שאמר דוד המלך 'אם ד' לא יבנה בית שוא עמלו בניו בו, וכן 'אם ד' לא ישמר עיר שוא שקד שומר'.

מי לא זקוק לישועה? מי לא מבקש מהשי"ת שיושיעו? הרבה אנחנו מבקשים ולפעמים אנחנו נוטים לתת 'עצות' לקב"ה אין הוא יכול להושיע אותנו... ואנחנו שוכחים שהקב"ה הוא 'מצמיח ישועה', הוא לא צריך שום עזרה מקטנים ושפלים כמונו בשביל שיוכל להושיענו, וכל הרעיונות והעצות שאנחנו מכירים הם כולם רעיונות שלו, זה הכל דרכים שהוא בחר בעבר להשתמש בהם כדי להושיע אחרים אז אם אתה באמת רוצה ומבקש ישועה, זכור, רק ד' הוא היכול להושיע, ורק אליו עלינו לפנות, ורק ממנו לבקש ולצפות לעזרה ולישועה, והבטוח בד' חסד יסובבנו.

(לפי טיב התורה - ואתחנן)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני קבלת קהל 0534-100024

טיב
ההודעות

י"ד הועדה הרוחנית ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

כח התפילה והליכותיה

תיקון חצות

הגרי"ח זונפלד, שתקון חצות אין לו שיעור, ובאמירת קאפיטל אחד, הרי כבר משתתף בצער השכינה כ"י (ש).

זמן חצות הוא תמיד באמצעות הלילה ממש בכל מקום, ואפילו בלילות הארוכות או הקצרות, והיא י"ב שעות אחר חצי היום (פ"ב סק"ט).

אם אינו יכול לקום בחצות, יקום בראש האשמורה השלישית (שי"ע הרב מחז"ת סי' א).

אף מי שלא נתעורר בנקודות חצות, אלא אחר שעה או ב' שעות, צריך לקום באותה שעה, ולא יאמר כיוון שלא נתעורר בנקודת חצות ישאר ישן, אלא כל מה שמקדים בקימה מן השינה עדין טפ"י, ואם גם זאת אינו יכול, לפחות יתעדל לקום קודם עלות השחר כדי שיכול לומר תיקון חצות ולחבר לילה ויום בתורה (פ"ה סק"ט).

בשעת הדחק אף שעלה עמוד השחר, יש קצת מציאות לתיקון (שי"ע סק"ט בשם הרמ"א).

והנה הגם שהזמן המובחר הוא בחצות האמיתי זוקא, אף על פי כן אין זה לעכב, אלא תחילת זמנה היא מתחילת האשמורה התיכונה, כמ"ש בוורח פ' ויקהל, שהן שתי שעות לפני חצות האמיתי בקיץ ובחורף, וסוף זמנה נמשך עד אור היום למי שלא היה יכול להקדים כמ"ש בפרי עץ חיים, ולשומעים יונעם ותבא עליהם ברכת חז"ל שכל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה לעתיד דכתיב שמוחו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה שישו אותה משוש וגו', כן יהי רצון אמן (שי"ע הרב פסקי הסיחו).

בסוף הלילה יבקש צרכיו (פ"ב סק"ט).

אם נתאחר לומר התיקון עד קרוב להנץ החמה, יאמר המזמורים לבד וידלג הקינות (פ"ב סק"ט).

חבורה שנתחברו יחד לומר תיקון חצות בציבור, אין למנועם, ואדרבה ברוב עם הדרת מלך. וטוב יותר שיאמרו את התיקון בהכ"נ משיאמרוהו בחדר הסמוך לו, דבהכ"נ קדיש טפ"י, וגם שיהיו מעשרה הראשונים בבית הכנסת (פ"ב סק"ט).

הגיעוים בלילה צריכים ביחוד להזהר מאוד מאוד משיחות חולין (פ"ב סק"ט).

אח"כ יאמר, אני מאמין באמונה שלימה בנחמת ציון, אלוקינו ברחמינו ינחמונו ויחדש עלינו מלכותו מהרה (ב"כ סי' ט).

כתב השל"ה, בכל סעודה יאמר על נהרות בבל, ובשבת וכן בימים שאין אומרים בהם תחנון, יאמר שיר המעלות בשם ה' וגו', והעיקר שידע מה קאמר, כי אחר כנות הלב הן הדברים (פ"ב סק"ט).

ולא אמנע מלהביא מאמר אליהו הנביא זכור לטוב (תנא דבי אליהו פ"ד), וז"ל, אמרו כל חכם מישראל שיש בו דבר תורה לאמיתו, ומתאנח על כבודו של הקב"ה, ועל כבודן של ישראל שנתמעט, כל ימיו, ומתאוה ומצד לכבוד ירושלים ולכבוד בית המקדש, ולישועה שתצמח בקרוב ולכנסת הגלויות, וזכה לרוח הקדש בדבריו, והובא דבריו במסילת ישרים (פ"ט) ע"ש, וע"ע בשינוי לשון קצת, בספר אורחות צדיקים (ש"ע האג"ק), והדברים נוראים למתבונן בהם (פ"ב הלכות).

ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר: (ג. כג) ופירש"י: ואתחנן - אין חנון בכל מקום אלא לשון מתנת חנם. אף על פי שיש להם לצדיקים תללות כמעשהיהם הטובים, אין מבקשים מאת המקום אלא מתנת חנם.

כוחה של תפילת 'שמונה עשרה' הנה איתא במדרש שמשה רבינו התפלל תקט"ו תפילות על ענין הכניסה בארץ ישראל, כמנין 'ואתחנן'. בעיני בני אדם מצטיירים תפילות אלו כתפילות פרטיות, כלומר, לא היו אלו כלולים בג' תפילות שהתפלל מידי יום, שהרי את אלו הוצרך להתפלל בין כך, וכדרכם של בני אדם שכשהם נתונים בצרה ובמצוקה, הם מרבים בתפילות פרטיות, אמנם מזכירים את מצוקותיהם גם בתפילת 'שמונה עשרה', אך עיקר דעתם נתונה להתפילות הפרטיות שהם מוסיפים משל עצמם.

אולם ראה דבריו המופלאים של בעל ה'פני יהושע' (ברכות לב) שאלו התפילות היו כולן נכללות בתפילת ה'שמונה עשרה' שאנו מתפללים מידי יום שלוש פעמים. והוא לך לשונו:

'נראה לי דודאי לאו מחושבנא ד'ואתחנן' יליף לה [שהתפלל תקט"ו תפילות], אלא דקוּשטא דמילתא הכי הוא, שהתפלל משה תקט"ו תפלות בחשבון מכוון, ודרשא ד'ואתחנן' אסמכתא בעלמא היא, והיינו לפי מאי דאיתא במדרש ובפרש"י בחומש בפרשת ואתחנן אל ה' בעת ההיא פירש"י לאחר שכבש ארץ סיחון ועוג אמר דמיתי שמא הותר הנדר נמצינו למדין דמקמי הכי לא היה פתחון פה למשה להתפלל שיכנס לארץ ישראל כיון שהיה ע"י שבועה של הקדוש ברוך הוא באומרו לכן לא תביאו ולכן לשון שבועה היא עד שמצא מקום לומר שמא הותר הנדר והיינו ע"י כבישת ארץ סיחון ועוג ומצינו ג"כ בפסוק פרשת דברים שאמר הקדוש ברוך הוא למשה ראה נתתי בידך את סיחון מלך חשבון האמורי ואת ארצו החל רש וגו' היום הזה אהל תת וגו' ויש במדרש ובפרש"י בחומש שכפה שר של אמורי של מעלה תחת רגליו של משה כו' נמצא דלפי"ז מאותו יום ואילך היה פתחון פה למשה להתפלל ולומר שמא הותר הנדר, ודיבור זה בכל פרשה זו היה בט"ו באב כדאיתא בפ' יש נוחלין (ב"ב קכ"א). דהיינו ביום שכלו בו מתי מדבר דכתיב ויהי כאשר תמו ע"ש בפרש"י ותוס' באריכות וא"כ צא וחשוב בו ט"ו באב עד ז' באדר יום שמת בו משה כשתחשוב החדשים על הסדר אחד מלא ואחד חסר עולה מאתיים יום, דהיינו ד' מלאים וגו' חסרים ועוד ז' ימים, ואם היה מתפלל משה בכל אותן ימים ג' תפלות בכל יום היה ת"ר תפלות, רק שידוע שבשבת אין היחיד שואל צרכיו, וא"כ כשתסיר כ"ח שבתות שהיו באותן ימים של ר' יום נשאר קע"ב ימים ג' תפלות בכל יום הרי תקי"ו, אמנם שתפלת ט"ו בעצמו כיון שלא היה הדיבור מתייחד עם משה אלא ביום ולא בלילה א"כ באותו יום ט"ו לא היה מתפלל כי אם שתי תפלות הרי לך חשבון מכוון שתקט"ו תפלות התפלל משה מאותו יום ט"ו באב עד יום מותו שהוא ז' באדר שמת בו בשעת מנחה כדאיתא במדרש, כן נראה לי נכון עכ"ל.

הרי לנו מדבריו, שמשה רבינו שם עיקר תקוותו בתפילת ה'שמונה עשרה', כלומר, גם בלאו הכי התחייב בתפילות אלו, לא ראה צורך להוסיף עוד על תפילות אלו, בידעו כי כדאים כבר אלו התפילות להמשיך רצונו.

מדברי ה'פני יהושע' עלינו ללמוד איך להעריך נכונה את אותן התפילות שאנו מתפללים ג' פעמים מידי יום, ולהזכיר בהן כל משאלותינו, וכפי שמביא מרן בעל ה'חזון איש' ז"ע באגרותיו (ח"ב אות לו) ש'לאוקמי גירסא בסייעתא דשמיא, לזאת העצה תפילה בברכת שומע תפילה בנוסח שניסח בעצמו' עכ"ל.

לבקש 'מתנת חינם' אמנם כדי שתפילתנו תקבל מוטל עלינו תחילה ללמוד ממש האין להתפלל, וכפי שרש"י מביא כאן, שלא יבקש משה 'בדין' כי אם 'מתנת חינם', ודבר זה נפסק גם כן להלכה, (שו"ע או"ח סימן צח סעיף ה) וז"ל: 'אל יחשוב ראוי הוא שיעשה הקב"ה בקשתו כיון שכונתי בתפילתי, כי אדרבא זה מזכיר עוונותיו של אדם (שעל ידי כך מפשפשים כמעשיו לאמר בטוח הוא בזכותו), אלא יחשוב שיעשה הקב"ה בחסדו ויאמר בלבו מי אני דל ונבזה בא לבקש מאת מנ"ה הקב"ה, אם לא מרוב חסדו שהוא מתנהג בהם עם בריותו' עכ"ל.

עוד איתא ב'שלחן ערוך' (סימן צח סעיף ג): 'יתפלל דרך תחנונים כרש המבקש בפתח, ובנחת, ושלא תראה עליו כמשוא ומבקש להפטר ממנו'. וראה שם ב'משנה ברורה' (ס"ק ח) שכתב: 'כרש המבקש בפתח ובנחת - הוא ענין אחד, ורצונו לאמר שיאמרה בנחת בלשון תחנונים כמו שמבקש רחמים על עצמו' עכ"ל.

בקשת תחנונים כתנאי לתפילה כהלכה עוד שם ב'משנה ברורה' (סק"ט) 'כמשוא - פירוש אף על פי שאמורה בלשון תחנונים, אם אינו מחשב כמו שצריך דבר ובה לבקש מלפני המלך, אלא שמתפלל מפני החיוב לצאת ידי חובתו אינו נכון, ומאוד צריך להזהר בזה, מ"מ בדיעבד אפי' לא אמרה בלשון תחנונים לא יחזור להתפלל, ועי' בביאור הלכה ששם הביא הרבה פוסקים שצריך לחזור התפילה משום כן, אבל להלכה פסק דיש לחוש לחשב ברכה לבטלה ואין להחמיר בדיעבד, אבל זה ברור דלכתחילה דאי צריך כל אחד להזהר מאוד בזה' עכ"ל.

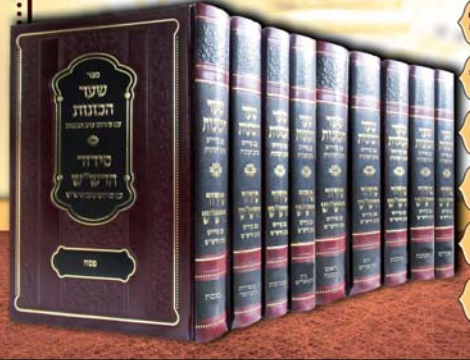
דבריו אלו הם בגדר חיידוש, כי על אף שהתפילה היא באמת חיוב, ומן הראוי הוא שיכוון האדם לצאת ידי חובתו, בכל זאת צריכה התפילה להיות גם מתוך רצון, וכמי שזקוק לסייעו של הזולת, ויודע שהדבר תלוי ב'בקשתו' כי אז דאי שפנייתו אל הזולת הוא מרצון, כך צריכה התפילה להיות התפילה רצויה אל האדם מתוך הכרה שבתחנוניו יזכה למילוי משאלותיו. אולם כשחסר תנאי זה ואינו מתאוה לתפילתו ישנם הרבה פוסקים שאינם יוצא ידי חובתו.

וייתכן מאוד שמחוסר תנאי זה אין תפילתו פועלים את פעולתם, ועל כן מן הראי מאוד לכוון היטב בתפילתו, ולבקש מעומק לבו בלשון תחנונים, ומתוך הכרה שמבקשים אנו רק 'מתנת חינם' ואז אכן זוכה שיתקבלו תפילתו לרצון.

עם הסדרה הזאת
חובל נס"ד
ליבנם לכל מועד
באווירא עילאה
ובתענוג רוחני
לחוש את אור המועד

ספר
שער
הכונות
עם פירושי טיב הכונות
סידור
הרש"ש
עם פירושי טיב הרש"ש

- פסח
- ספירת העומר
- שבועות
- בין המצרים
- ראש השנה
- יום הכיפורים
- סוכות
- חנוכה
- פורים

ניתן להשיג בחנויות הספרים המבוחרות
הפצה ראשית מרכז הספרים בהנהלת הרב יצחק פרידמן 03-6194114

המתאספים שם לסעוד את ליבם מתרומת שיירי מאכלי בני העיר, המביאים שם מכל הנזק בביתם... תשנה את לבושך ומראה פניך כדי שלא יכירוך, ותסעד עמהם את סעודתך, מפיתם תאכל ואת מימם תשתה, כשווה בין שווים, וה' יאה בעורך!

האיש לא הבין מילה וחצי מילה, לסעודת עניים מה זו עושה? ואיך זה מתקשר עם השידוך המבוקש?

אולם הוא כבר הספיק לשמוע מן הסוחר כיצד סיבב אליו הרבי את ישועתו דרך סעודה... והבין שעל הרבי אין שואלים שאלות, ויש לבצע את הפקודה בשלמותה, וכנראה יש 'זריעה' בברכת הצדיקים להוליד ישועה נוספת על ידי הסעודה.

הוא חזר לעירו, התחפש היטב בבגדים קרועים ובלואים קבצני עני ואביון, והתיישב באחת מפניות ההקדש, כבש את פניו בקרקע שמא יכירו מאן דהוא... ועשה עצמו כמסכן בודד האוכל מעט לחם צר ומים לחץ, ההרגשה היתה נוראית, הוא חש בושה וצער גם יחד, אבל התגבר לעשות כמצווה עליו.

התבדלותו מכל החבורה לא הועילה לו הרבה, עד מהרה נטפל אליו אחד מוותיקי הקבצנים, שכראותו 'עני' חדש מסכן וביישן, ניגש לשוחח עימו ולעודדו מעט. תוך כדי שיחתם בענייני עבודה על קיבוץ נדבות וסיבובים בעיירות... שח לו הוותיק: היות והגן חדש במקצועך בעיר זו, ואעדכן אותך בכמה 'כתובות', מהם טובות ומשתלמות ומהם פחות... - בין הרשימות מנה העני הוותיק את שמו של יהודי אמיד ובעל בעמיו, שאינו מוציא פרוטה מכיסו! אל תנסה בכלל להתדפק על דלתו, הזהיר, זהו קמצן משורה ראשונה, עובד הוא כמנהל חשבונות אצל סוחר עשיר גדול, פרנסתו מצויה לו שם בשפע אבל לצדקה מאומה לא יתן!

העני המרצה לא שם לב שפניו של מאזינו מתרככות ונעשות אדומות ולבנות... הוא השתדל מאוד לכבוש את פניו ולעשות עצמו כמאזין לדבריו בחוסר עניין...

אנו חבורת העניים כאן, המשיך העני הוותיק בסיפורו, ניסיון בכמה זדרכים לרכך את ליבו, אך משנוכחתי בעקשנותו הגדולה החלטנו בעצה אחת להתנקם בו כהוגן... - חיוך זדוני קטן עלה בקצה שפתיו, תוך שהוא ממתיק סוד לאוזנו של העני החדש: יש לו למנהל זה בת בוגרת בשידוכים, ואנחנו כלנו בעצה אחת עושים הכל כדי לטרפד לו את הצעותיו! כל הצעת שידוך שנודעת לנו כאן במשרד זה, יוצאים אנו מיד לרוץ ולספר על רשעותו וקמצנותו ודואגים 'לפוצץ' את הכל, ועד היום יושבת היא בוגרת ומסכנה בביתה, כך נאה וכן יאה להם, שתשב עד שתלביך ראשה! מיודענו העני החדש... מנהל החשבונות בכבודו ובעצמו, הבין עתה את כל הענין לאשורו, הוא הרי ידע היטב עד כמה נכונים דברי אותו עני אודות קמצנותו... עכשיו הטיב להבין מדוע שלחו הרבי לסעודה טובה בהקדש של העניים, שבו נמצאה פתרון ישועתו.

הוא חזר לביתו מלא הרהורי תשובה וחרטה, ועל אתר החליט לשנות את דרכו מקצה לקצה, והחל לפזר לצדקה ביד רחבה, כל עני שנכנס לביתו יצא עם מתת יד הגונה. העניים כמובן חדלו ממנהגם הרע בראותם כי התהפך לטוב, ובתוך זמן קצר נמצא חתן הגון לבתו, והשמחה חזרה לביתו, בזכות ברכת הצדיקים, שהיא כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק, להביא לבית ישראל ישועה ותחמה, אמן.

משפחתו פרשו כולם לעיסוקיהם, וחזרו לשגרת חייהם, עולם כמנהגו נוהג, ורק הסוחר השיכור כלוט יושן ויושן...

לפתע באחת מתעורר פתאום האיש מתרדמתו, מציץ בשעונו ורואה שהשעה כבר מאוחרת מאוד, הוא מבטי סביבו ומוצא את עצמו בסלון ביתו. מתחילה בהה סביבו כהווה, עד שלאט לאט התפכח משכרותו וזוכר שנרדם כאן על הספה לאחר המשחה הגדול...

רעש המום הגיע לאוזניו מן החדר הסמוך, היה זה חדר העסקים האישי שלו, מעבר לקיר נשמעו רחשים מוזרים... הוא קם במהרה וזינק בשקט מוחלט היישר אל חדר העסקאות, ועיניו חשכו!

לנגד עיניו הנהדמות הוא גילה את מנהל החשבונות האישי שלו, כשגבו מופנה אליו וראשו תקוע עמוק בתוך הכספת הסודית החבויה בעמקי הקיר העבה, שחוץ משניהם אף אחד בעולם לא ידע על קיומה, ומרוקן שטרות רבים בזה אחר זה אל תוך תיקו הפרטי! - הוא עמד כך נדהם ופועור פה כשאינו מאמין למראה עיניו, היה זה יועצו האישי הסודי ביותר, האיש שנתן בו תמיד אימון מלא ומוחלט, כל עסקיו נחתכו על פיו בלי אומר ודברים, ועתה נודע במרמתו ונתפס 'על חם' כגנב שפל ונבזה - שהיה כנראה סמוך ובטוח שהגביר בשכרותו יישן עוד זמן רב, ויכול הוא לבצע את זממו בהשקט ובטחה.

בבת אחת קלט כעת העשיר את 'סוד' כישלונות מסחרו בתקופה האחרונה... התעלומה הגדולה שמילאה את ראשו חודשים ארוכים באה על פתרונה במראה ולא בחידות... - העסקים המובחרים הגיבו אכן פירות טובים ויקרים טבין ותקילין, אלא שיד נעלמת פשוט מרוקנת את הקופה...

אהה! - שאג פתאום הסוחר בקול גדול - עכשיו הכל ברור! מנהל החשבונות הגנב נבהל ונדרך עד עמקי נשמתו, הוא הסתובב בבהלתו לאחור וראה את אדונו הגביר ניצב עליו בפתח החדר כשהוא נועץ בו מבט עוין ומפחיד! לשונו נאלמה וכל גופו החל לרעד כעלה נידף, הוא הבין היטב שכל מילה שיאמר עתה רק תזיק לו, הוא נתפס בקלקלתו הגדולה, וזה הסוף שלו.

עכשיו הכל ברור! חזר הסוחר על הכרזתו בסערת נפש, גם פשר תשובת הרבי ופקודתו הפלאית על עריכת המשחה ברורה היטב, הרי את כל זאת חזה הרבי ברוח קדשו!

לפתע נפל מנהל החשבונות מתעלף ארצה, בני הבית חשו להתיז עליו מים צוננים ועורוהו מעלפנו. כאשר שבה אליו רוחו הוא נפל לרגלי הגביר והחל בוכה ומיילל מנהמת ליבו: סלח נא לי אדוני, לא עמדתי בפיתוי, אני הוא שרוקנתי את הקופה בחודשים האחרונים, מעדתי ונכסלתי בעצת יצרי הרע, ואני מבקש את מחילתך וסליחתך, אחזיר לך את כל הכספים במלואם עד פרוטה אחרונה, רק אל תסגיני לידי המשטרה! - הרי יודע אתה שבעל משפחה אני, בעיות רבות תקפוני בתקופה האחרונה בביתי, ומרוב צער התדרדרתי עד שפל המדרגה של 'גנב' נבזה, אנה ממך סלח לי מחל לי - כך שכב האיש על הארץ כשאינו מפסיק לבכות ולמור בדמעות שליש לפני אדונו מטיבו.

קום על רגליך! - פקד הגביר.

מה אמרת? מוקף הנך בצרות? קום תיכף וסע היישר אל הרבי

המלאך הקדוש, בצדקותו וברוח קדשו בודאי ימצא גם עבורך ישועה טובה - על התשלום נשב אחר כך...

הסוחר החכם והטוב שהיה חסיד נאמן, הבין למפרע שהכל מתנהל כאן בטיב והשגחה עליונה, המגלגלת הכל במכוון על פי דברת הצדיק, שכן צדיק גזרו והקב"ה מקיים! האמות צדיקים שבו התחזקה עתה שבעתיים, ובחכמתו הבין ששכשם שענין ישועתו התגלגל כך, כך טמונה כאן כנראה גם זריעה ונטיעה להביא ישועה נוספת גם למנהל חשבונותיו הנתון בצרתו... - שכן טבעה של ברכת קודש שמצד הקדושה, לפרות ולרבות תמיד, ולהוסיף עוד כהנה יהודים נוספים שישועו אף הם בברכת הצדיקים.

מנהל החשבונות - הגנב לשעבר, שבינתיים כבר שב בתשובה שלמה על מעשיו הרעים, קם ותסע אכן כדבר אדונו אל חצירו של הרבי המלאך, שם בקודש פנימה נפתח סגור ליבו, הוא גולל בפני הצדיק את כל קורותיו וביקש ישועה על הצרה הגדולה שבביתו. - הגה בתי הגדולה הגיעה זה עיין לפרקה, וכבר כמה שנים טובות שהיא יושבת וממתנת, הצעות רבות וטובות שעלו על הפרק ונראו מתאימות ירדו פתאום ללא סיבה מובנת. כמה פעמים שכבר כמעט נשברה צלחת, אך ברגע אחרון הכל נמוג. שלום ביתי התערער מאוד בשל כך, זוגתי שתחי' אינה נותנת מנוחה לנפשי, מאין יבוא עזרי? - בכה האיש במר ליבו.

תשובתו של הרבי לא איחרה לבוא, ואף היא כקדומתה היתה חידת תעלומה תמוהה דבר 'סעודה מיוחדת'...

גש נא - ציוה הרבי - אל 'ההקדש' שבעיך, הלא זוהי האכסניה העלווה שיש בכל עיר על ידי בית הכנסת, עבור העניים והקבצנים

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליאריצייט | התורמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל המצ"ב

			לע"י החבור שמואל מאיר ז'ל בן יבלחטיא רבי ישראל יצחק נלביע יח נסלו תנצבה.	לע"י מרת חיה סאסא בת לאה נלביע יסיון תנצבה.	שרה שיינדל בת סילה רחה להצלחה בכל העניינים	האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים	יוסף בן סילה רחא לרפואה שלימה	לע"י מרת הינדל בת משה ירסיוו ובלומה	לע"י יעקב צבי בן ישראל
--	--	--	---	--	---	--	--	--	---------------------------------